

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Przestrzeń i strony konfliktu	23
1. Przestrzeń lokalna	23
2. Przestrzeń ponadlokalna	44
2.1. Kielce i Warszawa	45
2.2. Sandomierz	56
Geneza konfliktu	63
1. Osobowość proboszcza	63
2. Animozje z czasów okupacji niemieckiej	69
3. Powojenna rzeczywistość	77
4. Młody wikariusz kontra stary proboszcz	81
Utworzenie Niezależnej Samodzielnej Parafii Rzymsko-Katolickiej w Wierzbicy	89
1. Bunt przeciwko proboszczowi	89
2. Reakcje władz państwowych i kościelnych	95
3. Dylematy ks. Zdzisława Kosa	103
4. Prawne usankcjonowanie powstałej schizmy	106
5. Kampania propagandowa	111
6. Proces sandomierski	114
7. Misja ostatniej nadziei – ks. Jan Zieja w Wierzbicy	124
8. Reperkusje wierzbickiej rewolty. Oceny kleru. Przewidywania władz	130
Apogeum konfliktu	135
1. Dezorganizacja życia religijnego	135
1.1. Podział parafian	135
1.2. Eskalacja przemocy	138
2. Walka władz państwowych o panowanie nad parafią	146
2.1. Represje karno-administracyjne	146
2.2. Aktywność aparatu bezpieczeństwa	151
2.3. Pomoc „duszpasterska” i „organizacyjna”	159
2.4. Pomoc prawna. Ostateczne przekształcenie parafii	166
3. Kuria diecezjalna wobec rozłamu	170
Próba rozbicia Kościoła	177
1. Ujawnienie tajnych wytycznych MSW	177
2. Kardynał Wyszyński w Wierzbicy. Mobilizacja władz	180

3. Utworzenie kolejnych niezależnych parafii	186
3.1. Niezależna parafia w Gądkowie Wielkim	186
3.2. Niezależna parafia w Kamionce Wielkiej	194
4. Przeciwdziałanie biskupów. Wnioski Departamentu IV MSW	198
Kryzys niezależnej parafii	201
1. Mianowanie wikariuszy	201
2. Odejście z parafii ks. Zdzisława Kosa	206
3. Nadzieje Kościoła polskokatolickiego	209
4. Sprowadzenie ks. Antoniego Pietrzyka z Kamionki Wielkiej	212
4.1. Agent „Antoni”	212
4.2. W Wierzbicy	215
5. Konflikty między księżmi „niezależnymi”	218
6. Powrót ks. Zdzisława Kosa	223
7. Życie na plebanii	227
8. Zmiany w Radzie Parafialnej	232
9. Kuria Diecezjalna w Sandomierzu wobec kryzysu niezależnej parafii ...	235
9.1. Starania o budowę kaplicy	235
9.2. Próba pozyskania wiernych	238
10. Warunki bytowe ludności i ich wpływ na kryzys parafii	241
Upadek niezależnej parafii	245
1. Perspektywa pojednania	245
2. Wielki Tydzień w Wierzbicy. Walka o kościół	249
3. Reakcja władz państwowych	264
4. Propaganda	270
5. Represje wobec uczestników zająć	273
6. Losy księży „niezależnych”	276
7. Likwidacja pozostałych niezależnych parafii	284
7.1. Gądków Wielki	284
7.2. Kamionka Wielka	287
Drugi rozłam	289
1. Sytuacja w parafii	289
2. Działalność Michała Goździka i Klaudiusza Perendyka	294
3. Zajścia na cmentarzu parafialnym i ich konsekwencje	302
4. Próba reaktywowania niezależnej parafii	311
5. Utworzenie parafii Starokatolickiego Kościoła Mariawitów	320
Zakończenie	325
Bibliografia	331

Dokumenty

Nr 2. 1963 styczeń 26, Warszawa – Decyzja dyrektora Urzędu do spraw Wyznań Tadeusza Żabińskiego o wpisaniu do rejestru stowarzyszeń i związków religijnych Niezależnej Samodzielnej Parafii Rzymsko-Katolickiej w Wierzbicy 361

Nr 3. 1965 październik 11, Kielce – Decyzja kierownika Wydziału do spraw Wyznań Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Stefana Jarosza o przekształceniu rzymskokatolickiej parafii w Wierzbicy w Niezależną Samodzielną Parafię Rzymsko-Katolicką 362

Wykaz skrótów 371

Indeks nazwisk i pseudonimów 375

Indeks nazw geograficznych 387